

Súd: Okresný súd Vranov nad Topľou
Spisová značka: 3C/56/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8816201785
Dátum vydania rozhodnutia: 24. 07. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Milan Vaľuš
ECLI: ECLI:SK:OSVT:2017:8816201785.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Vranov nad Topľou sudcom JUDr. Milanom Vaľušom, v právnej veci žalobcov: 1/ L. X., S.. XX.XX.XXXX, M. A. Č.. XXX, XXX XX A., 2/ U. X., S.. XX.XX.XXXX, M. A. Č.. XXX, XXX XX A., proti žalovanej: Prvá stavebná sporiteľňa, a.s., Bajkalská 30, 829 48 Bratislava, IČO: 31 335 004, o návrhu žalobcov na obnovu konania, t a k t o

rozhodol:

I. Súd p o v o ľ u j e obnovu konania vedeného na Okresnom súde vo W. S. N. pod sp. zn. 10C/266/2012.

II. Účastníkom sa trovy konania n e p r i z n á v a j ú.

III. Súd o d k l a d á vykonateľnosť napadnutého rozhodnutia - platobného rozkazu Okresného súdu vo W. S. N. zo dňa 11.03.2013 sp. zn. 10C/266/2012.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobcovia 1/ a 2/ podali dňa 07.03.2016 proti žalovanému žalobu, ktorou sa domáhali, aby súd povolil obnovu konania vedeného na Okresnom súde Vranov nad Topľou, pod sp. zn. 10C/266/2012 a aby nariadil odklad vykonateľnosti platobného rozkazu Okresného súdu Vranov nad Topľou zo dňa 11.03.2013, sp. zn. 10C/266/2012.

2. Žalobu odôvodnili ust. § 228 ods. 1 písm. a) a e) O.s.p. tým, že sa dozvedeli nové skutočnosti a o nových rozhodnutiach, ktoré tu boli v čase napadnutého rozhodnutia, avšak nemali o nich vedomosť. Súd v základnom konaní vec nesprávne posúdil a toto nesprávne posúdenie sa najviac prejavilo v priznaní uplatňovanej sumy navrhovateľovi, aj keď navrhovateľ od zmluvy už pred podaním návrhu odstúpil. Súd taktiež priznal v rozhodnutí úrok z omeškania vo výške 11,79%, čo je v rozpore so zákonom, keďže v čase vydania platobného rozkazu, t. j. dňa 11.03.2013, bola podľa Nariadenia vlády SR č. 87/95 Z. z. výška úroku z omeškania 9,75%. Z hľadiska včasnosti návrhu na obnovu konania poukázali na komentár k Občianskeho súdneho poriadku J. Mazáka: „Problémom bude aj to, ako posudzovať subjektívnu lehotu v takých prípadoch, lebo návrh na obnovu konania treba podať v lehote troch mesiacov od toho času, keď sa ten, kto obnovu navrhuje, dozvedel o dôvode obnovy, alebo od toho času, keď sa mohol uplatniť. Ak vezmeme do úvahy, že rozsudky Súdneho dvora alebo Súdu prvého stupňa pred 1.májom 2004 z prevažnej časti nie sú preložené do slovenského jazyka, potom táto subjektívna lehota je tiež viac - menej otvorená, lebo použitie rozsudku v inom než slovenskom jazyku znemožňuje uplatnenie takého dôvodu obnovy konania. V tejto spojitosti je nejasné ako preukazovať, kedy sa navrhovateľ dozvedel o rozsudku, ktorý by mal byť dôvodom obnovy konania, lebo od navrhovateľa nemožno spravodlivo očakávať, aby sledoval celú judikatúru Súdneho dvora a ďalších dvoch komunitárnych súdov.“ Vychádzajúc z uvedeného právneho záveru majú za to, že súd - pokiaľ vôbec nevykonal nijaké dokazovanie - mal vychádzať z tvrdenia navrhovateľa a dospieť k záveru, že subjektívna lehota bola dodržaná. Vzhľadom na to, že spotrebiteľské právo príslušný okresný súd v konaní vôbec neuplatnil, je nanajvyš odôvodnené,

aby toto právo uplatnil súd rozhodujúci o ich návrhu na obnovu konania. Sú presvedčení, že už len tieto okolnosti, o ktorých sa dozvedeli len teraz, sú samé o sebe dostatočným dôvodom na povolenie obnovy konania a odklad vykonateľnosti platobného rozkazu, sp. zn. 10C/266/2012. Ďalej uviedli, že iba v mesiaci február 2015 sa dozvedeli od Združenia na ochranu občana spotrebiteľa o existencii rozhodnutí súdov, ktoré sú zverejnené na internetovej stránke Ministerstva spravodlivosti SR, t. j.: rozsudkom Súdneho dvora C - 618/10 Banco Espanol de Crédito SA, uznesením Súdneho dvora C - 76/10 Pohotovosť - Korčkovská, rozsudkom súdu z 27.06.2000 Spojené prípady C -240/98 až C - 244/98 Océano Grupo Editorial SA, rozsudkom súdu z 21.11.2002 - prípad C - 473/00 Cofidis SA. Zmluvu o úvere uzatvárali ako fyzické osoby, peňažné prostriedky si požičiavali na účel, na ktorý boli určené, od právnickej osoby, ktorá poskytovala podporu vo forme úveru. Zmluva o úvere však jasne vykazuje znaky spotrebiteľskej zmluvy, no Okresný súd Vranov nad Topľou sa nezaoberal možnosťou posúdenia zmluvy o úvere, ako zmluvy uzatvorenej podľa ustanovení právnej úpravy zameranej na ochranu spotrebiteľa. Podľa ich názoru, viaceré zmluvné podmienky spôsobujú a založili nerovnováhu v právach a povinnostiach v prospech veriteľa, hraničiacu až s vazalským vzťahom voči veriteľovi. Osobitne cítia potrebu súdu zdôrazniť, že v neprospech nich, ako spotrebiteľov, došlo k plneniu z neprijateľnej zmluvnej podmienky - za spracovanie medziúveru vyrubuje veriteľ dlžníkovi poplatok vo výške 3.500,- Sk, k plneniu z neprijateľnej zmluvnej podmienky - vydanie veriteľovi blankozmenku, vyrubuje sa mu poplatok 500,- Sk, poplatok za vedenie úverového účtu - prvý poplatok 399,- Sk. Navrhli, aby súd ex offa posúdil zmluvné podmienky, ktoré dojednáva navrhovateľ, t. j. Prvá stavebná sporiteľňa, so spotrebiteľmi, ich primeranosť, resp. ich neprijateľnosť. Podmienky zmluvy spôsobujúce značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach a nemôžu obstáť už len so zreteľom na ustanovenia Smernice Rady 93/13 EHS o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách, ktorá bola platná už v čase rozhodovania Okresného súdu Q.. V neposlednom rade uviedli, že povolenie obnovy konania je dôvodné aj preto, že rozhodnutie okresného súdu je v rozpore s rozhodnutiami Európskeho súdneho dvora, čo iba potvrdzuje, že vnútroštátny súd hrubo porušil komunitárne právo zamerané na ochranu spotrebiteľa. Poukázali na rozsudok súdneho dvora Oceano Grupo Editoriale, v ktorom sa píše, že je nezanedbateľné nebezpečenstvo, že priemerný spotrebiteľ nepoukáže na nekalé podmienky, a preto v štátoch, kde nie je povinný advokát, musí súd zneplatniť nekalú podmienku. To sa nestalo, a preto veria, že teraz v rámci obnovy konania sa judikatúra zohľadní. V prípade Cofidis SA, Európsky súdny dvor rozhodol, že súd je povinný neaplikovať vnútroštátne procesné pravidlo týkajúce sa možnosti namietať neprimeranosť zmluvnej podmienky, možnosť súdu skúmať ex offa nekalú povahu podmienky predstavuje prostriedok vhodný zároveň na zabránenie tomu, aby jednotlivý spotrebiteľ nebol viazaný nekalou podmienkou a na prispievanie k splneniu cieľa stanoveného v jej článku 7, pretože takéto preskúmanie môže mať odradzujúci účinok prispievajúci ku končeniu používania nekalých podmienok v zmluvách uzavretých so spotrebiteľmi zo strany predajcov alebo dodávateľov. Vzhľadom na vyššie uvedené poukázali, že napádané rozhodnutie je v priamom rozpore s vyššie uvedenými rozhodnutiami ESD, čo iba potvrdzuje, že vnútroštátny súd porušil komunitárne právo zamerané na ochranu spotrebiteľa. Pre prípad, že by súd nepovolil obnovu konania dali do pozornosti rozhodnutie ESLP vo veci Beianv. Rumunsko (č.1) zo dňa 06.12.2007 v ktorom tento rozhodol, že vzájomne si odporujúca judikatúra vnútroštátneho súdu predstavuje porušenie Dohovoru o ochrane ľudských práv, konkrétne čl. 6 ods. 1 Dohovoru, ako aj právo podľa čl. 14 Dohovoru v spojení s čl. 1 Protokolu č. 1. V tomto zmysle by sa potom súd musel vysporiadať aj s nimi uvádzanými rozhodnutiami vnútroštátnych súdov, ktoré potvrdili a aj potvrdzujú, že spotrebiteľke /Iom/ - ovi, ktorými sú aj žalovaní, musí súd priznať náležitú ochranu. Ako dôkaz uviedli Rozsudok SD Beian. Podmienky zmluvy spôsobujúce značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach nemôžu obstáť už len so zreteľom na ustanovenia Smernice Rady 93/13/EHS o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách, ktorá bola platná už v čase rozhodovania okresného súdu. Súčasne navrhli, v zmysle § 233 O.s.p., odklad vykonateľnosti napadnutého rozsudku. V súčasnosti na základe udelenia poverenia Okresného súdu Vranov nad Topľou, prebieha exekučné konanie pod sp. zn. EX 71/2015 proti žalovaným ako povinným.

3. Žalobca navrhol, aby súd návrh na obnovu konania 10C/266/2012 zamietol, nakoľko nie sú splnené zákonom stanovené podmienky.

4. Zo súdneho spisu, sp. zn. 10C/266/2012 mal súd za preukázané, že dňa 06.07.2012 bol podaný návrh na vydanie platobného rozkazu zo strany žalobcu proti žalovaným. Podanie návrhu odôvodnil tým, že na základe Zmluvy o stavebnom sporení č. XXXXXXXX X XX bola so žalovanými 1/ a 2/ uzatvorená Zmluva o mimoriadnom medziúvere a stavebnom úvere zo dňa 04.10.2007, v súlade s ktorou poskytol žalobca žalovaným mimoriadny medziúver vo výške 8.298,48 eur. Žalovaní sa zaviazali do pridelenia

cieľovej sumy splácať úroky mimoriadneho medziúveru 6,79 % ročne pravidelnými mesačnými splátkami vo výške 50,29 eur a do nasparenia 40% cieľovej sumy vkladať na účet zmluvy o stavebnom sporení pravidelné mesačné vklady vo výške 41,49 eur. Po pridelení cieľovej sumy zmluvy o stavebnom sporení a zúčtovaní účtu mimoriadneho medziúveru s účtom stavebného sporenia splácať stavebný úver vrátane úrokov 4,70% ročne mesačnými splátkami vo výške 75,95 eur. Nakoľko žalovaní neplnili zmluvné povinnosti, boli žalobcom upomínaní a upozorňovaní na riadne a včasné uhrádzanie splátok a vkladov. Žalovaní na základe upomienok v poskytnutej lehote nedoplatili dlžné splátky. Z dôvodu podstatného porušenia zmluvnej povinnosti žalovanými omeškaním v splácaní, odstúpil žalobca dňa 17.05.2012 v súlade s čl. VI. a VII. úverovej zmluvy od Zmluvy mimoriadnom medziúvere a stavebnom úvere a vyzval žalovaných na okamžité vrátenie poskytnutých úverových prostriedkov v 7- dňovej lehote. Žalovaní finančné prostriedky vcelku v danej lehote nevrátili. Zostatok pohľadávky ku dňu 31.05.2012 bol vo výške 7.157,12 eur s 11,79% ročným úrokom z omeškania od 01.06.2012 z istiny vo výške 7.136,43 eur.

5. Zo Zmluvy o mimoriadnom medziúvere a stavebnom úvere súd zistil, že predmetom tejto zmluvy bolo poskytnutie mimoriadneho medziúveru pod č. XXXXXXXX X XX vo výške 250.000,- Sk, pričom po pridelení cieľovej sumy zmluvy o stavebnom sporení, na základe ktorej bol mimoriadny medziúver poskytnutý a súčasne pri dodržaní všetkých zmluvných podmienok, ako aj Všeobecných podmienok pre zmluvy o stavebnom sporení, sa mimoriadny medziúver zmenil na stavebný úver pod č. XXXXXXXX X XX vo výške cca 150.000,- Sk. Presná výška stavebného úveru sa rovná rozdielu cieľovej sumy a nasparenej sumy pri pridelení cieľovej sumy zmluvy o stavebnom sporení.

6. Z vyjadrenia žalovaného k podanej žalobe zo strany žalobcu vyplýva, že napadnuté súdne konanie bolo vedené v rokoch 2012 - 2014. Vo veci bol vydaný platobný rozkaz 10C/266/2012 dňa 11.03.2013. Voči platobnému rozkazu podal žalobca 2/ odpor zo dňa 02.04.2013. Krajský súd v Q. odpor odmietol uznesením zo dňa 07.11.2013. Proti tomuto uzneseniu podal žalobca 2/ odvolanie. Odvolanie bolo Krajským súdom v Q. odmietnuté z dôvodu jeho oneskoreného podania. Z vyššie uvedených skutočností vyplýva, že žalobcovia využili možnosť opravných prostriedkov proti platobnému rozkazu. Žalovaná tvrdí, že všetky citované rozhodnutia Súdneho dvora Európskych spoločností uvedené v žalobe už existovali v čase vydania napadnutého súdneho rozhodnutia 10C/266/2012 zo dňa 11.03.2013. Žalobcovia mohli v základnom konaní, ako aj pri podaní odporu využiť všetky citované súdne rozhodnutia, taktiež mali možnosť využiť právne služby, resp. poradenstvo, na základe ktorého podali tento návrh. Žalovaná má za to, že žalobcovia nenavrhli žiaden dôkaz, ktorý by v základnom konaní nemohli v rámci svojej obrany uplatniť podaním odporu proti platobnému rozkazu, ak boli presvedčení o nesprávnom súdnom rozhodnutí, a preto neobstojí zákonný dôvod na povolenie obnovy konania podľa ust. § 397 ods. 1 písm. a), e) Civilného sporového poriadku (ďalej len „C.s.p.“), na základe ktorého by súd mohol obnovu konania povoliť. Zároveň žalovaná poukázala na čl. 1 bod 2 Smernice Rady 93/13/EHS z 05.04.1993, podľa ktorého, zmluvné podmienky, ktoré odrážajú záväzné zákonné alebo regulačné ustanovenia alebo zásady medzinárodných dohovorov, ktorých sú členské štáty alebo spoločenstvo zmluvnou stranou, nepodliehajú ustanoveniam tejto smernice. Účtovanie poplatkov veriteľom nie je zákonom zakázané. Až právna úprava účinná od 01.01.2014 zrušila poplatok za vedenie účtu. Avšak zmluvný vzťah medzi sporovými stranami zanikol v roku 2012, teda pred účinnosťou úpravy, a preto sa naň táto úprava nevzťahuje. Žalobca považoval za potrebné uviesť aj to, že ak v súdnom rozhodnutí nie je uvedená neprijateľná zmluvná podmienka, neznamená, že súd sa nezaoberal posúdením zmluvy o úvere.

7. Žalobcovia na pojednávaní dňa 24.07.2017 zhodne uviedli, že trvajú na svojej žalobe v celom rozsahu. Pokiaľ sa týka náhrady trov konania, tak žiadne im nevznikli, preto si ich ani neuplatňujú.

8. V zmysle § 470 ods. 2 (prvá veta) C.s.p., právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované.

9. Civilný sporový poriadok nadobudol účinnosť 01.07.2016 a žalobcovia podali žalobu na obnovu konania dňa 07.03.2016. S ohľadom na princíp legitímneho očakávania a princíp právnej istoty preto súd prejednal podanú žalobu zo strany žalobcov podľa právnej úpravy účinnej v čase, kedy bola žaloba na obnovu konania podaná.

10. Podľa Nálezu Ústavného súdu ČR zo dňa 07.06.2016, sp. zn. IV. ÚS 355/15, procesné pravidlá a očakávania, s akými účastníci do konania vstupujú, by zásadne nemali byť v jeho priebehu menené;

pokiaľ sa tak stane, musí súd dbať na ochranu práv dotknutých osôb, účastníkov konania, a to v tých prípadoch, kedy sa takáto nepredvídateľná zmena nastavených pravidiel prejaví.

11. Tunajší súd pokladá za potrebné zdôrazniť a tým sa pridriava aj názoru Krajského súdu v Q., ktorý v bode 9 uznesenia, č. k. 3C/269/2014 - 103 zo dňa 15.02.2017, uviedol, že v rozhodnutiach o žalobe na obnovu konania je treba označovať účastníkov podľa ich procesného postavenia v pôvodnom konaní, avšak s uvedením toho, kto z nich podal návrh na obnovu.

12. Žalobcovia v tomto konaní ako dôvod obnovy konania uviedli skutočnosti vyplývajúce z § 397 písm. a) a e) C.s.p..

13. Podľa § 397 písm. a), e) C.s.p., proti právoplatnému rozsudku je prípustná žaloba na obnovu konania, ak sú tu skutočnosti, rozhodnutia alebo dôkazy týkajúce sa strán a predmetu pôvodného konania, ktoré ten, kto podal žalobu na obnovu konania, bez svojej viny nemohol použiť v pôvodnom konaní, ak môžu privodiť pre neho priaznivejšie rozhodnutie vo veci; je v rozpore s rozhodnutím Súdneho dvora Európskej únie, Rady Európskej únie alebo Komisie, ktoré je pre strany záväzné.

14. Ďalej je podľa § 397 C.s.p., proti právoplatnému rozsudku je prípustná žaloba na obnovu konania, ak
b) možno vykonať dôkazy, ktoré sa nemohli vykonať v pôvodnom konaní, ak môžu privodiť pre stranu priaznivejšie rozhodnutie vo veci,
c) bolo rozhodnuté v jeho neprospech v dôsledku trestného činu sudcu, iných subjektov konania alebo inej osoby zúčastnenej na konaní,
d) Európsky súd pre ľudské práva rozhodol alebo dospel vo svojom rozsudku k záveru, že rozhodnutím súdu alebo konaním, ktoré mu predchádzalo, boli porušené základné ľudské práva alebo slobody strany a závažné dôsledky tohto porušenia neboli odstránené priznaným spravodlivým zadosťučinením
f) možnosť jeho preskúmania vyplýva z osobitného predpisu v súvislosti s uznaním alebo výkonom rozhodnutia slovenského súdu v inom členskom štáte Európskej únie.

15. Podľa § 403 ods.1 C.s.p., žaloba na obnovu konania sa podáva v lehote troch mesiacov, odkedy sa ten, kto podal žalobu na obnovu konania, mohol dozvedieť o dôvode obnovy, alebo odo dňa, keď ho mohol uplatniť.

16. Podľa § 403 ods.2 C.s.p., žaloba na obnovu konania sa podáva najneskôr v lehote troch rokov od právoplatnosti rozhodnutia.

17. Podľa § 404 C.s.p., za splnenie podmienok podľa § 403 ods. 1 C.s.p. po troch rokoch od právoplatnosti rozhodnutia možno podať žalobu na obnovu konania, ak
a) bol trestný rozsudok, na podklade ktorého sa v civilnom súdnom konaní priznalo právo, neskôr podľa trestnoprávných predpisov zrušený,
b) nové dôkazy súvisia s novými vedeckými metódami, ktoré v pôvodnom konaní nebolo možné použiť, alebo
c) ide o dôvody obnovy konania uvedené v § 397 písm. c) až e).

18. V zmysle § 412 C.s.p., súd môže na návrh odložiť vykonateľnosť napadnutého rozhodnutia, ak sú tu dôvody hodné osobitného zreteľa. Ak nejde o rozhodnutie, ktoré ukladá povinnosť plniť, môže súd na návrh odložiť jeho právoplatnosť, ak sú tu dôvody hodné osobitného zreteľa; ustanovenie §230 tým nie je dotknuté. Právne vzťahy niekoho iného než strany nie sú odložením právoplatnosti podľa odseku 2 dotknuté.

19. Podľa § 413 ods. 1, 2 C.s.p., súd uznesením odmietne žalobu na obnovu konania, ak
a) bola podaná oneskorene,
b) bola podaná neoprávnenou osobou,
c) smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je prípustná,
d) ide o dôvod uvedený v § 129 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2015/160/20170501>> alebo
e) je zjavne nedôvodná.
Ak sa postupuje podľa odseku 1, žalobu na obnovu konania netreba doručovať ostatným subjektom na vyjadrenie.

20. Podľa § 25 ods. 1, ods. 2 zákona NR SR č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov právne vzťahy, ktoré vznikli pred 11. júnom 2010 na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere, sa spravujú podľa doterajších predpisov, ak tento zákon v odseku 2 neustanovuje inak. Ustanovenia § 10 ods. 2 a 3, § 12, 14, 17 ods. 1 a 2 a § 18 sa od 11. júna 2010 použijú aj na právne vzťahy vzniknuté na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere, ktorá bola uzavretá pred nadobudnutím účinnosti tohto zákona na dobu neurčitú a podľa ktorej sa po nadobudnutí účinnosti tohto zákona poskytuje alebo môže poskytovať spotrebiteľský úver.

21. Podľa § 2 písm. a) zákona NR SR č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy (ďalej len „Zákon o spotrebiteľských úveroch“), na účely tohto zákona sa rozumie spotrebiteľským úverom dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme odloženej platby, pôžičky, úveru alebo v inej právnej forme.

22. Podľa § 2 písm. b) Zákona o spotrebiteľských úveroch, zmluvou o spotrebiteľskom úvere zmluva, ktorou sa veriteľ zaväzuje poskytnúť spotrebiteľovi spotrebiteľský úver a spotrebiteľ sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a uhradiť celkové náklady spojené so spotrebiteľským úverom.

23. Podľa § 3 ods. 1, ods. 2 Zákona o spotrebiteľských úveroch, veriteľom je fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá poskytuje spotrebiteľský úver v rámci svojho podnikania; v závislosti od formy poskytovaného spotrebiteľského úveru môže byť veriteľom aj predávajúci. Spotrebiteľom je fyzická osoba, ktorej bol poskytnutý spotrebiteľský úver na iný účel ako na výkon zamestnania, povolania alebo podnikania.

24. Podľa § 6 ods. 3 zákona č. 634/1992 Zb. o ochrane spotrebiteľa platného a účinného v rozhodnom období, predávajúci nesmie konať v rozpore s dobrými mravmi. Konaním v rozpore s dobrými mravmi sa na účely tohto zákona rozumie konanie, ktoré

a) je v rozpore so zvykmi tradíciami a ktoré vykazuje zjavné znaky diskriminácie alebo vybočenia z pravidiel morálky uznávanej pri predaji výrobku a poskytovaní služby,

b) môže privodiť ujmu účastníkovi obchodného vzťahu pri nedodržaní dobromyseľnosti, čestnosti, zvyklostí a praxe a pri ktorom sa využíva najmä omyl, lesť, vyhrážka, výrazná nerovnosť zmluvných strán a porušovanie zmluvnej slobody.

25. Podľa § 52 ods. 1 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka (ďalej len „Občiansky zákonník“) platného a účinného v rozhodnom období, spotrebiteľskými zmluvami sú kúpna zmluva, zmluva o dielo alebo iné odplatné zmluvy upravené v ôsmej časti tohto zákona a zmluva podľa § 55, ak zmluvnými stranami sú na jednej strane dodávateľ a na druhej strane spotrebiteľ, ktorý nemohol individuálne ovplyvniť obsah dodávateľom vopred pripraveného návrhu na uzavretie zmluvy.

26. Podľa § 52 ods. 2 a 3 Občianskeho zákonníka, dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľom je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

27. Podľa § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len neprijateľná podmienka).

28. Podľa § 53 ods. 4 Občianskeho zákonníka, neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

29. Podľa § 54 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka, zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchýliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie. V pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

30. Podľa § 39 Občianskeho zákonníka, neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

31. V danej právnej veci mal súd za preukázané, že medzi pôvodným veriteľom a žalobcami bola uzavretá zmluva o spotrebiteľskom úvere, teda spotrebiteľská zmluva. Pre spotrebiteľskú zmluvu je charakteristické, že spotrebiteľ vstupuje do zmluvného vzťahu s dodávateľom, ktorým je najčastejšie predávajúci, za zmluvných podmienok, ktoré si vopred určil dodávateľ, pričom spotrebiteľ nemá možnosť tieto podmienky individuálne ovplyvniť. Občiansky zákonník podrobnejšie špecifikuje všeobecné pravidlá pre dojednanie podmienok v spotrebiteľských zmlúv a výslovne ustanovuje, že takéto ustanovenia v zmluvách, ktoré spôsobujú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa sú neprijateľné a preto neplatné. Vychádza sa z toho, že predovšetkým spotrebiteľ v dobrej viere uzatvára zmluvu s dodávateľom, od ktorého sa očakáva, že vzhľadom na jeho podnikanie a ponúkaný tovar a služby koná profesionálne a v súlade s poctivým prístupom k podnikaniu. Predpokladá sa, že dodávateľ má vedomosti a skúsenosti a oproti spotrebiteľovi vystupuje ako zvýhodnený účastník zmluvného vzťahu založeného spotrebiteľskou zmluvou. Pokiaľ dodávateľ požaduje od spotrebiteľa sankciu za porušenie jeho zmluvných povinností a táto je v nepomere k jeho plneniu, je neplatná.

32. Ustanovenie § 53 Občianskeho zákonníka zakotvuje všeobecné pravidlá pre dojednanie podmienok v spotrebiteľských zmluvách. Vychádza z toho, že predovšetkým spotrebiteľ v dobrej viere uzatvára zmluvu s dodávateľom od ktorého očakáva, že vzhľadom na jeho podnikanie a ponúkaný tovar a služby koná profesionálne a oproti spotrebiteľovi so znalosťou ponúkaného tovaru a služieb, čo zodpovedá poctivému prístupu v podnikaní. Pokiaľ dodávateľ požaduje od spotrebiteľa sankciu za porušenie jeho zmluvných povinností a táto je v nepomere k jeho plneniu, je neplatná. Ustanovenie § 53 ods. 1, veta druhá predstavuje cestu na širšiu súdnu ochranu spotrebiteľa aj vo vzťahu k esenciálnym zložkám zmluvy. Neprijateľnosť zmluvnej podmienky v časti o inom, ako hlavnom predmete zmluvy sa rovná absolútnej neplatnosti zmluvy v uvedenom rozsahu.

33. Súd v danej súvislosti uvádza, že Slovenská republika ako člen Európskej únie je povinná plniť záväzky vyplývajúce z tohto členstva. Členské štáty Únie sú povinné zabezpečiť, aby nekalé podmienky použité v zmluvách uzatvorených so spotrebiteľom zo strany predajcu alebo dodávateľa podľa ich vnútroštátneho práva, neboli záväzné pre spotrebiteľa a aby zmluva bola podľa týchto podmienok naďalej záväzná pre strany, ak je jej ďalšia existencia možná bez nekalých podmienok (čl. 6 Smernice Rady 93/13/EHS z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách, ďalej len „smernica“).

34. Dôležitým rozhodnutím je rozsudok Súdneho dvora Európskej únie vo veci Océano Grupo Editorial SA a Rocío Murciano Quintero (C-240/98) a medzi Salvat Editores SA a José M. Sánchez Alcón Prades a spol., spojené prípady C-240/98 a C-244/98, z ktorého je zrejmá aj obligatornosť zásahu súdu proti nekalej podmienke: „Cieľ Článku 6 Smernice, ktorý od členských štátov vyžaduje stanoviť, že nečestné podmienky nie sú pre spotrebiteľa zaväzujúce, by sa nedosiahol, keby bol spotrebiteľ sám povinný vystúpiť proti nečestnej povahe takých podmienok. V sporoch, kde zahrnuté sumy sú často obmedzené, môžu byť právnické poplatky vyššie než vložená čiastka, čo môže spotrebiteľa odradiť, aby napadol použitie nečestnej podmienky. V počte členských štátov procedurálne predpisy umožňujú jednotlivcom brániť sa v takých konaniach a je reálne riziko, že spotrebiteľ kvôli neznalosti práva nespochybní podmienku prednesenú proti nemu. Z toho vyplýva, že účinná ochrana spotrebiteľa sa môže dosiahnuť, len ak národný súd prehlási, že má právomoc zhodnotiť podmienky tohto druhu na svoj vlastný návrh“.

35. Princíp právnej istoty pripúšťa, aby v konaní o mimoriadnych opravných prostriedkoch boli preskúmané a eventuálne i zrušené už právoplatné rozhodnutia súdov. Obnova konania je tradičným druhom mimoriadneho opravného prostriedku slúžiacim na prieskum meritórnych rozhodnutí súdov. Mimoriadnosť inštitútu obnovy konania sa prejavuje aj v taxatívnom vymedzení tak rozhodnutí, ktoré je možné napadnúť návrhom na obnovu konania, ako aj dôvodov, z ktorých je obnova prípustná.

36. Aktuálna právna úprava definuje šesť dôvodov prípustnosti návrhu na obnovu konania § 397 písm. a) až f). Pokiaľ sa jedná o dôvod obnovy konania uvedený v písm. e), je nepochybné, že ide o vyjadrenie nadradenosti komunitárneho práva právu vnútroštátnemu (čl. 7 ods. 2 Ústavy SR. Rovnako je zrejmé, že rozhodnutie Súdneho dvora alebo iného orgánu Európskych spoločenstiev (na rozdiel od dôvodu pod písm. d)) nemusí byť vydané bezprostredne v súvislosti s pôvodným konaním. Nadväzne je teda možné vyvodiť záver, že súd rozhodujúci o návrhu na obnovu konania prejudiciálne posúdi súlad pôvodného meritórneho rozhodnutia s judikatúrou Súdneho dvora alebo iného orgánu Európskych spoločenstiev.

37. V súlade s vyššie uvedenými zákonnými ustanoveniami, po preskúmaní veci, a to návrhu na obnovu konania, ako aj pripojeného spisu sp. zn. 10C/266/2012, súd je toho názoru, že v pôvodnom konaní súd pri svojom rozhodovaní, tak ako to uviedli žalobcovia, nebral zreteľ na judikatúru Európskeho súdneho dvora ohľadom ochrany spotrebiteľa, t.j. nebral v úvahu skutočnosti a dôvody, ktoré v konečnom dôsledku by mohli priviesť pre žalobcov priaznivejšie rozhodnutie, nakoľko je nesporné, že medzi účastníkmi konania bola uzatvorená spotrebiteľská zmluva, a to aj napriek tomu, že išlo o zmluvu uzavretú podľa obchodného zákonníka. Súd sa v pôvodnom konaní v tomto smere nezaoberal jednotlivými dojednanými zmluvnými podmienkami z hľadiska ich primeranosti, a to, či takýmto dojednaním nebola spôsobená nerovnováha v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa, t.j. v neprospech navrhovateľov.

38. Preto súd dospel k záveru, že v danej právnej veci sú v zmysle ustanovenia § 397 písm. e) C.s.p., dané dôvody na obnovu konania, a preto povolil obnovu konania, ktoré bolo vedené na tunajšom súde pod sp. zn. 10C/266/2012.

39. Súd považuje za dôvodné uviesť, že v tomto prípade ide o úverovú zmluvu, v danom prípade sa jedná o spotrebiteľskú zmluvu, ide o spotrebiteľský úver. Podľa ust. § 2 písm. a), b) zákona č.258/2001 Z. z., podľa ktorého, na účely tohto zákona sa rozumie

- a) spotrebiteľským úverom dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme odloženej platby, pôžičky alebo v inej právnej forme a
- b) zmluvou o spotrebiteľskom úvere zmluva, ktorou sa veriteľ zaväzuje poskytnúť spotrebiteľovi spotrebiteľský úver a spotrebiteľ sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a uhradiť celkové náklady spojené so spotrebiteľským úverom.

40. Nepochybne zmluva uzavretá medzi účastníkmi konania je teda takouto spotrebiteľskou zmluvou v zmysle zákona, pričom tento výklad je v súlade aj s komunitárnou úpravou ochrany spotrebiteľa v zmysle smernice Rady 93/13/EHS zo dňa 5.4.1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách.

41. Pre spotrebiteľskú zmluvu je charakteristické, že spotrebiteľ vstupuje do zmluvného vzťahu s dodávateľom, ktorým je najčastejšie predávajúci, za zmluvných podmienok, ktoré si vopred určil dodávateľ, pričom spotrebiteľ nemá možnosť tieto podmienky individuálne ovplyvniť. Občiansky zákonník podrobnejšie špecifikuje všeobecné pravidlá pre dojednanie podmienok v spotrebiteľských zmluvách a výslovne ustanovuje, že takéto ustanovenia v zmluvách, ktoré spôsobujú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa sú neprijateľné a preto neplatné. Vychádza sa z toho, že predovšetkým spotrebiteľ v dobrej viere uzatvára zmluvu s dodávateľom, od ktorého sa očakáva, že vzhľadom na jeho podnikanie a ponúkaný tovar a služby koná profesionálne a v súlade s poctivým prístupom k podnikaniu. Predpokladá sa, že dodávateľ má vedomosti a skúsenosti a oproti spotrebiteľovi vystupuje ako zvýhodnený účastník zmluvného vzťahu založeného spotrebiteľskou zmluvou.

42. Podľa § 251 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“), trovy konania sú všetky preukázané, odôvodnené a účelne vynaložené výdavky, ktoré vzniknú v konaní v súvislosti s uplatňovaním alebo bránením práva.

43. Podľa § 255 ods. 1, ods. 2 CSP, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu k veci. Ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

44. Podľa § 262 ods. 1 CSP, o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

45. Nakoľko si žalobcovia náhradu trov konania neuplatnili a zo súdneho spisu im žiaden nárok na náhradu trov ani nevznikol, súd im nárok na náhradu trov konania nepriznal.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je prípustné odvolanie v lehote 15 dní od jeho doručenia prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Prešove.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach podania uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že:

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Ak nebude povinnosť uložená týmto rozhodnutím splnená v stanovenej lehote, možno sa jej splnenia domáhať návrhom na vykonanie exekúcie podľa osobitného predpisu.